

УДК 664

Надія Хомич

Дніпродзержинський державний технічний університет, Україна

НЕРАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ

Nadya Khomych

IRRATIONAL USE OF WASTE IN THE FOOD INDUSTRY IN UKRAINE

Харчова промисловість відноситься до найбільш матеріалоемних галузей, тому раціональне використання сировини має особливо важливе значення. Комплексне використання сировини і утилізація відходів виробництва є найважливішими напрямками зниження матеріалоемності.

Сучасні методи очистки та утилізації відходів харчової і переробної промисловості потребують подальшого вдосконалення. За кордоном активно ведуться розробки по комплексному використанню сировини і безвідходній переробці утворених вторинних ресурсів із застосуванням мікробіологічної біотрансформації сировини, головним чином у напрямку збагачення його білком, що синтезуються бактеріями, дріжджами або грибами з метою отримання кормів. Крім того, з відходів отримують тисячі тонн пектину та фруктового порошку, рослинного масла, лимонної та глютамінової кислоти.

На жаль, в Україні відходи харчової промисловості використовуються нерационально. Основна маса відходів та побічних продуктів – близько 70% – використовується безпосередньо на кормові цілі в тваринництві, близько 20% направляється на виробництво продуктів харчування та технічної продукції (хлібопекарні дріжджі, спирт, господарське мило, молочна сироватка), решта використовується як добриво та паливо. Це пов'язано із необхідністю оновлення обладнання харчових підприємств, а також державного стимулювання створення переробних підприємств і створення нових норм контролю за утилізацією відходів виробництва та стічних вод підприємств.

Важливим кроком для вирішення проблеми переробки відходів є створення комбінованих підприємств, які б випускали продукцію з відходів. В цукровій промисловості це сухий жом та добрива. З усіх галузей харчової промисловості у цукровому виробництві отримують найбільшу масу відходів (є жом, меляса, дефекація, жом пресою і дифузійна вода, рафінадна патока).

Рослинні відходи також займають значне місце серед загальної кількості відходів харчової промисловості. Перспективним напрямком утилізації рослинних відходів коренеплодів із подальшим їх використанням як сировини для комбікормів, мікробіологічної, фармацевтичної та інших галузей народного господарства є сушіння у завислому шарі з попередньою грануляцією відходів.

У м'ясній промисловості повторні продукти переробки становлять 25 % маси туші. Відходи м'ясної промисловості використовуються переважно для виробництва сухих і варених тваринних кормів. Але з них можна отримувати й лікарські препарати.

З відходів хлібопекарського і макаронного виробництва можна отримати кислотний декстрин; молочного – замітники незбираного молока та молочний цукор; спиртового – вуглекислоту, харчові та кормові дріжджі; з відходів крохмале-патокової промисловості – сухі білкові корми, з відходів, тощо.